

**Historia De Vita, Moribus, Rebus Gestis, Studiis Ac
Denique morte Praedicatorum Lutheranorum, Doct.
Martini Lutheri, Philippi Melancthonis, Matthiae Flacii
Illyrici, Georgii Maioris, et Andreae ...**

Complectens ortum, progressum [et] incrementa, tum arcana plurima
hactenus non prodita, omnium penè huius temporis haeresum

... Vita ... Philippi Melancthonis. Matthiae Flacii Illyrici. Georgii Maioris, Et
Andreae Osiandri

Ulenberg, Kaspar

Coloniae Agrippinae, 1622

IV. Merseburgensis Episcopatus Georgio Anhaltino Lutheranano collatus, ex
præscripto Melancth.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65643](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65643)

ANNO Interim Melanchthon ab æmulis probro-
1543. fo sermone diffamatus fuit, quasi totus ad-
 Diffama- hæreret Sacramentarijs, & eandem cum illis
 tur ob sectâ de Eucharistiâ sententiam tueretur; licet id
 Sacramen- publicè dissimularet. Quâ de re cum ad au-
 tiorum. lam quoque rumor delatus esset, Elector
Forschenius Princeps Pontanum seniore VVittenber-
in malleo gam misit anno 1544. qui rem hanc certius
Calu. E. 4. b exploraret Quod si Sacramentarijs addictus
Selnecc. in esset Melanchthon, censuit eum Princeps di-
resp. ad Pet- mittendum potius, quam vt hæresis illa se-
zel. pag. 35. cretis ipsius machinationibus in Academiam
 irreperet: Hanc se malle testabatur vel mi-
 nus esse frequentem, vel auditoribus omni-
 nò vacuam, quam à Sacramentarijs occupa-
 ri. Et Melanchthon quidem intellectâ Prin-
 cipis voluntate, alio migrare voluit sponte
 suâ, priusquam dimitteretur. At Lutherus
 in consilium adhibitus retinendum putavit
 Melanchthonem, nec permittendum, vt ex
 Academiâ discederet: Acturum se cum illo,
 dixit, effecturumque per Dei gratiam, vt in-
 formatus resipiscat. Ita Princeps tum qui-
 dem placatus fuit, & Melanchthon Lutheri
 patrocinio protectus in statione mansit.

A Saxone
 eius mens
 requiritur.
Melanch-
 thon fugâ
 cogitat.

A Luthero
 detinetur.

IV. Decessit hoc anno Sigismundus Linde-
Merseburg, mauius Episcopus Merseburgensis, post cu-
Episc. obit. ius obitum Augustus Saxonix Dux octode-
 cim annorum adolescens diœcesin occupa-
 uit, qui politicâ tantum gubernatione sulce-
 ptâ, religionis, & rerum Ecclesiasticarum cu-
 ram omnem in Georgium Anhaltinum re-
 iecit.

fecit. Erat Georgius Præpositus Magdebur-
 genſis Merſeburgenſis Eccleſiæ Canonicus,
 Princeps Luthero vehementer addictus; qui
 priuſquã curam Episcopalem à politicâ gu-
 bernatione diſiunctam ſuſciperet, Lutherum
 & Melanchthonem in conſilium adhibuit.
 Hi verò, vt ſubiret functionem iſtam, non
 auctores fuerunt modo, ſed & reſtitantem
 Georgium impulerunt: Qui cum aſſenſiſ-
 ſet, anno ſequenti 1545. ſub initium Augu-
 ſti nouo ritu quodam in Episcopum ordina-
 tus fuit, & conſecratus; non eodem certè,
 quo Lutherus Ambſdorffium Naumburgen-
 ſibus obtruſum Pſeudoepiscopum conſe-
 crauit, ſed non multum diuerſo. Reſ per
 Melanchthonem diſpoſita quidem fuit, ſed
 non peracta. Cùm enim nec ipſe ſacris ini-
 tiatus eſſet, nec vnquam obiuiſſet functio-
 nes Eccleſiaſticas, conſecrationem hanc
 exequi non fuit auſus; ſed alijs conciona-
 toribus modum præſcripſit, quo negotium
 hoc exequerentur; quem breuiter infe-
 rendum duximus. Caput huius diœceſis
 eſt Merſeburgum, ciuitas in ripâ Sa-
 læ fluminis poſita. Ad eam vocati ſunt
 Concionatores omnes vicini, vt no-
 uum hunc Episcopum manibus impoſi-
 tis conſecrarent. Hi tertio Auguſti die
 conuenerunt in Eccleſiâ, & ſolenni cum
 pompâ Georgio præſenti manus impoſue-
 runt: Idque certo ordine, vt alij poſt alios
 accederent, donec à primo ad vltimum

ANNO

1544.

Eius Epi-
 ſcopatû par-
 tiuntur Sa-
 xo, Augu-
 ſtus & An-
 haltinus.

Anno 1544

Anhaltini
 ordinatio.

Modû con-
 ſecrationis
 præſcribit
 Melanch-
 thon.

Merſebur-
 gum ciui-
 tas Episco-
 palis.

Manus
 Anhaltino
 imponunt.

vsque

ANNO
1544.
Instrumen-
tum ordi-
nationis.
Cam. in vit.
Mel. p. 225.

vsque verticem consecrandi manum tetigissent. Quâ de re Melächthon scriptum quoddam confecit, velut Instrumentum ordinationis publicum, quod per concionatores omnes subscriptis nominibus cõfirmatum est, Verba huius documenti, quibus Ordinatio perficitur, hæc ferè sunt.

” Cum ad ministerium Euangelij Reue-
” rendissimus & Illustrissimus Princeps, Do-
” minus Georgius, Princeps in Anhalt, Comes
” Ascaniæ, & Dominus in Bernburg, Præposi-
” tus Ecclesiæ Magdeburgensis, ritè & piè vo-
” catus fuisset ad functionem muneris Eccle-
” siastici adiuuãdam in Episcopatu Mersebur-
” genfi, accersiti sunt, vetere primarum Eccle-
” liarum more, viri docti & graues, qui vicinas
” Ecclesias gubernant, quorum nomina infra
” ascripta sunt, vt in ipsâ Ecclesia Mersebur-
” genfi ad hanc vocationem adderetur publi-
” cum testimonium ordinationis. Nos igitur
” (viri docti & graues) conuocati, quia certò
” sciebamus hunc Illustrissimum Principem
” Georgium rectè intelligere, & cõstanter am-
” plecti puram Euangelij doctrinam, quã Ec-
” clesiæ harum regionum vnâ voce & vno spi-
” ritu cum Catholicâ Ecclesiâ Dei profiten-
” tur, & eximiam eius esse virtutem & sancti-
” tatem, testimoniũ nostrum de eo ritu Apo-
” stolico impositione manuum declarauimus,
” & ei ministerium docendi Euangelij, & ad-
” ministrandi Sacramenta commendauimus.
” Cumque Paulus Tito præceperit, vt presby-
” teros

teros ad docendas & gubernandas Ecclesias ANNO
 passim constitueret, sciat hic ordinatus, voce 1544.
 Apostolicâ sibi præcipi in hac functione, vt “
 sacerdotes ad docendas & regendas Ecclesias “
 ordinet, & eorum doctrinam & mores in- “
 spiciat, &c. “

Georgius ad hunc modum ordinatus Lu- Anhaltin^o
 theranilmum sub nomine reformationis, vt reformati-
 solent isti, in diœcesin inuexit: Quam ad rem onem in-
 consilio Melanchthonis vsus est; à quo no- ducit.
 uus hic Episcopus in administratione rei Ec- Chytr. in
 clesiasticæ totus pendebat. Ordinauit inter Sax. p. 466.
 cætera, vt per singulos annos bini pastorum
 conuentus haberentur aut synodi; in quibus
 ipse præsedet vt Episcopus, & latinas oratio-
 nes habuit, compositas, & subministratas à
 Melanchthone, qui Principem istum, ceu pæ-
 dagogus moderabatur: Nec orationes tan- In ep. ad
 tum synodicas, sed & conciones ad populum Cam p. 276
 habendas illi suppeditauit. Sleid. lib. 15.

Fuit anno superiore proximo Conuentus V.
 Imperij Spiræ, Cæsaris Ferdinandi Bohemiæ Comitia
 Regis, Electorum omnium, & Principum fe- Spiræ.
 rè omnium præsentia frequentissimus. Et
 quidem in Februario factum est actionis ini-
 tium, quæ tandem ad decimum Iunij finem
 habuit. Decretum inter cætera, vt Decem- Decretum
 bri mense denuò cōuentus haberetur, in quo de religio-
 Cæsar tentandam dogmatum cōciliationem ne.
 inter Catholicos & Protestantes censuit. E-
 lector Saxo domū reuersus, è Comitij Me-
 lanchthonē per litteras admonuit, vt se com-
 para-